

УДК 351

DOI <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-2-11>

Геннадій ФЕРДМАН

доктор наук з державного управління, старший науковий співробітник, заступник начальника Науково-дослідний центр Збройних Сил України «Державний океанаріум» з наукової роботи Інституту Військово-Морських Сил, Національний університет «Одеська морська академія» (Одеса, Україна)

ORCID: 0000-0002-2023-1696

Бібліографічний опис статті: Фердман, Г. (2024). Корупційні загрози в правоохоронній діяльності та публічному адмініструванні України. *Публічне управління та місцеве самоврядування*, 2, 77–83, doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-2-11>

КОРУПЦІЙНІ ЗАГРОЗИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ УКРАЇНИ

Актуальність. У запропонованій статті розглядаються корупційні загрози у правоохоронній діяльності та публічному адмініструванні України. Автором статті досліджено, як корупція підриває економічну стабільність та фінансову прозорість держави, руйнує соціальні та правові основи суспільства, порушує справедливість і рівність перед законом. Це призводить до збільшення соціальних нерівностей та зниження довіри громадян до державних інституцій. Корупція створює значні перешкоди для сталого розвитку країни, затримуючи інвестиції, обмежуючи можливості для економічного зростання і реалізації інфраструктурних проєктів.

Результат. У статті детально розглянуто, як корупція у правоохоронних органах має багато проявів, включаючи хабарництво, зловживання владою та службовим становищем. Ці явища є серйозними проблемами, які впливають на всі рівні правової системи, знижуючи довіру громадян до органів, що повинні захищати їхні права та забезпечувати правопорядок. Корупційні дії у правоохоронних органах, такі як вимагання хабарів, фальсифікація доказів або приховування злочинів, підривають саму сутність правопорядку і створюють умови для поширення безкарності серед злочинців.

Автор зазначає, що корупція у правоохоронних органах часто має системний характер, що підриває функціонування державних інститутів, призводить до неправомірного використання ресурсів і знижує ефективність правоохоронної діяльності. Корупція створює умови для вибіркового правосуддя, коли закони застосовуються не до всіх однаково, а залежно від особистих чи фінансових інтересів, що руйнує довіру до правоохоронних органів і загрожує основам правової держави.

Крім того, стаття акцентує увагу на корупції у публічному адмініструванні, яка також має значні негативні наслідки. Корупційні схеми у сфері державних закупівель, розподілу бюджетних коштів і управління державним майном призводять до нераціонального використання ресурсів, що шкодить економічному розвитку країни. Наслідки корупції у публічному адмініструванні проявляються у зниженні якості надання державних послуг, зниженні рівня професіоналізму та компетентності в органах влади, що створює додаткові бар'єри для громадян та бізнесу.

Автор робить висновок, що корупція у правоохоронних органах та публічному адмініструванні має комплексний і далекосяжний вплив на суспільство та державу. Вона підриває довіру громадян до державних інституцій, сприяє економічним збиткам, знижує якість надання державних послуг і створює загрози для економічного розвитку. Політичні наслідки корупції включають підрив демократичних процесів і політичну нестабільність.

Ключові слова: корупція, правоохоронні органи, публічне адміністрування, економічна стабільність, соціальні наслідки, політична нестабільність, Україна.

Hennadii FERDMAN

Doctor of Science in Public Administration, Senior Researcher, Deputy Head of the Scientific Research Center of the Armed Forces of Ukraine "State Oceanarium" for scientific work of the Institute of Military and Naval Forces of the National University "Odesa Maritime Academy" (Odesa, Ukraine)

ORCID: 0000-0002-2023-1696

To cite this article: Ferdman, H. (2024). Koruptsiini zahrozy v pravookhoronni diialnosti ta publichnomu administruvanni Ukrainy [Corruption threats in law enforcement and public administration of Ukraine]. *Public Administration and Local Self-Government*, 2, 77–83, doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-2-11>

CORRUPTION THREATS IN LAW ENFORCEMENT AND PUBLIC ADMINISTRATION OF UKRAINE

Relevance. The proposed article examines corruption threats in law enforcement and public administration of Ukraine. The author of the article investigated how corruption undermines the economic stability and financial

transparency of the state, destroys the social and legal foundations of society, violates justice and equality before the law. This leads to an increase in social inequalities and a decrease in citizens' trust in state institutions. Corruption creates significant obstacles for sustainable development of the country, delaying investments, limiting opportunities for economic growth and implementation of infrastructure projects.

Result. The article examines in detail how corruption in law enforcement agencies takes many forms, including bribery, abuse of power and position. These phenomena are serious problems that affect all levels of the legal system, reducing the trust of citizens in the bodies that should protect their rights and ensure law and order. Corrupt actions in law enforcement agencies, such as extortion of bribes, falsification of evidence or concealment of crimes, undermine the very essence of law and order and create conditions for the spread of impunity among criminals.

The author notes that corruption in law enforcement agencies often has a systemic nature, which undermines the functioning of state institutions, leads to improper use of resources and reduces the effectiveness of law enforcement activities. Corruption creates the conditions for selective justice, when laws are not applied to everyone equally, but depending on personal or financial interests, which destroys trust in law enforcement agencies and threatens the foundations of the rule of law.

In addition, the article focuses on corruption in public administration, which also has significant negative consequences. Corruption schemes in the sphere of public procurement, allocation of budget funds and management of state property lead to irrational use of resources, which harms the economic development of the country. The consequences of corruption in public administration are manifested in a decrease in the quality of the provision of public services, a decrease in the level of professionalism and competence in authorities, which creates additional barriers for citizens and businesses.

The author concludes that corruption in law enforcement agencies and public administration has a complex and far-reaching impact on society and the state. It undermines citizens' trust in state institutions, contributes to economic losses, reduces the quality of public services and creates threats to economic development. The political consequences of corruption include the undermining of democratic processes and political instability.

Key words: corruption, law enforcement agencies, public administration, economic stability, social consequences, political instability, Ukraine.

Постановка проблеми. Корупція серйозно загрожує розвитку сучасної держави, підриваючи її економічну стабільність та фінансову прозорість. Вона руйнує соціальні та правові основи суспільства, порушує справедливість і рівність перед законом, що призводить до збільшення соціальних нерівностей та недовіри до державних інституцій. Корупція створює значні перешкоди для сталого розвитку країни, затримуючи інвестиції, обмежуючи можливості для економічного зростання і реалізації інфраструктурних проєктів. На сьогоднішній день проблема корупції в Україні особливо актуальна. Вона існує у правоохоронних органах, публічному адмініструванні, судовій системі та бізнес-середовищі, що створює серйозні виклики для соціально-економічного розвитку країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що корупція є багатогранною проблемою, яка охоплює всі рівні державного управління та правоохоронних органів. Вчені, такі як В. Баштанник, О. Ковтун, Н. Кризина, А. Кубаєнко, М. Кудрявцева, О. Кузьмінський, Ж. Октисюк, В. Терехов, О. Ховпун, Т. Часова, С. Шабетя, відзначають, що корупційні схеми впливають на економічний розвиток країни, знижують якість надання державних послуг та створюють політичну нестабільність. Дослідження також вказують на необхідність комплексного підходу до боротьби з корупцією, включаючи посилення законодавства, підвищення прозорості та активну участь громадянського суспільства.

Метою статті є аналіз корупційних загроз у правоохоронній діяльності та публічному адмініструванні України та запропонування ефективних заходів для їх подолання.

Виклад основного матеріалу. В Україні корупція є однією з найсерйозніших загроз для розвитку сучасної держави. Вона не лише підриває економічну стабільність, але й руйнує соціальні та правові основи суспільства. Проблема корупції у правоохоронних органах та публічному адмініструванні залишається надзвичайно актуальною, особливо враховуючи нинішні соціально-економічні та політичні виклики (Акімов, Майстренко, Акімова, 2024; Акімова, Акімов, Майстренко, 2024). Незважаючи на численні спроби реформ і боротьби з корупцією, це явище продовжує проникати у всі рівні влади, що створює серйозні перешкоди для сталого розвитку країни. Це питання вимагає негайних і рішучих заходів для її подолання, включаючи посилення антикорупційного законодавства, впровадження механізмів прозорості та підзвітності, а також активну участь громадянського суспільства у моніторингу та контролі діяльності державних органів.

Не можна оминати той факт, що корупція в правоохоронних органах має багато проявів, включаючи хабарництво, зловживання владою та службовим становищем. Ці явища є серйозними проблемами, які впливають на всі рівні правової системи. Зниження довіри громадян до органів, які повинні захищати їхні права та забез-

печувати правопорядок, є однією з основних загроз. Коли працівники поліції, прокуратури чи судів залучені до корупційних схем, це підриває віру людей у справедливість та правосуддя (Кузьмінський, 2023, с. 317–323). У результаті громадяни можуть втратити бажання співпрацювати з правоохоронними органами, що створює додаткові труднощі у боротьбі зі злочинністю.

Корупційні дії у правоохоронних органах, такі як вимагання хабарів, фальсифікація доказів або приховування злочинів, підривають саму сутність правопорядку. Це не лише порушує права громадян, але й створює умови для поширення безкарності серед злочинців. Наприклад, корумповані правоохоронці можуть навмисно затягувати або саботувати розслідування, приховувати докази, прикривати злочинців чи навіть співпрацювати з ними. Це призводить до того, що злочинці залишаються непокараними, що, в свою чергу, стимулює подальше поширення злочинності.

Більше того, корупція у правоохоронних органах часто має системний характер. Це означає, що вона може бути вплетена у структуру організації настільки глибоко, що її викорінення вимагає значних зусиль і часу. Системна корупція підриває функціонування державних інститутів, призводить до неправомірного використання ресурсів і знижує ефективність правоохоронної діяльності. Доречно додати, що корупція створює умови для вибіркового правосуддя, коли закони застосовуються не до всіх однаково, а залежно від особистих чи фінансових інтересів (Терехов, 2022, с. 352–357). Це призводить до нерівності перед законом і створює враження несправедливості у суспільстві. Така ситуація не лише руйнує довіру до правоохоронних органів, але й загрожує основам правової держави.

Так, можна сказати, що корупція в правоохоронних органах є багатогранною проблемою, яка вимагає комплексного підходу до її вирішення. Необхідні системні реформи, спрямовані на посилення контролю, підвищення прозорості та забезпечення підзвітності правоохоронних структур. Тільки таким чином можна відновити довіру громадян і забезпечити ефективну боротьбу зі злочинністю.

При цьому не слід забувати про корупцію у публічному адмініструванні, яка також має значні негативні наслідки. Однією з головних загроз є економічні збитки. Корупційні схеми у сфері державних закупівель, розподілу бюджетних коштів і управління державним майном призводять до нераціонального використання ресурсів, що шкодить економічному розвитку країни (Бобровська, Лисачок, Кравченко, Акімова, Акімов, 2021). Наприклад, при корупційних закупівлях товари та послуги можуть

закуповуватися за завищеними цінами або їх якість може бути нижчою за необхідну. Варто зазначити, що публічні службовці, залучені до корупційних схем, часто віддають пріоритет власним інтересам або інтересам своїх спільників, а не громадському добробуту.

Окрім того, наслідки корупції у публічному адмініструванні проявляються у зниженні якості надання державних послуг. Коли посадові особи отримують посади завдяки хабарям або іншим незаконним засобам, це знижує рівень професіоналізму та компетентності в органах влади. Наслідком цього є неефективне управління, яке негативно впливає на якість надання державних послуг (Октисюк, Кризіна, 2023, с. 113–119). Наприклад, можуть виникати затримки у наданні послуг, вимагання додаткових оплат або умисне ускладнення процедур для отримання вигоди. Це створює додаткові бар'єри для громадян та бізнесу, що бажають скористатися державними послугами, і підриває довіру до державних інститутів.

Принагідно звернути увагу на те, що корупція у публічному адмініструванні та правоохоронній діяльності має значні економічні наслідки, які шкодять розвитку країни. Однією з головних загроз є економічні збитки, спричинені нераціональним використанням ресурсів. Корупційні схеми у сфері державних закупівель призводять до того, що товари та послуги закуповуються за завищеними цінами або їх якість не відповідає вимогам. Це знижує ефективність державних програм та проектів, уповільнює економічний розвиток країни та збільшує державні витрати. В правоохоронній діяльності корупція також має негативний економічний вплив. Корумповані правоохоронці можуть вимагати хабарі за уникнення покарання, приховування злочинів або фальсифікацію доказів (Ховпун, Часова, Ковтун, 2023, с. 570–572). Це не лише порушує права громадян, але й створює додаткові витрати для бізнесу та громадян, які змушені витратити кошти на хабарі замість інвестування у розвиток. Крім того, корупція у правоохоронних органах сприяє поширенню організованої злочинності, яка завдає значної шкоди економіці через незаконні операції, відмивання грошей та інші злочинні дії.

Також варто зазначити, що корупція у публічному адмініструванні призводить до втрати інвестиційної привабливості країни. Іноземні та внутрішні інвестори уникають вкладень у економіку країни з високим рівнем корупційних ризиків. Зниження інвестиційної активності негативно впливає на темпи економічного зростання, що в довгостроковій перспективі шкодить розвитку країни та знижує рівень життя громадян.

Додатково, слід враховувати те, що корупція у публічному адмініструванні та правоохоронній діяльності має серйозні політичні наслідки, які підривають основи демократичного суспільства та державного управління. Одним із головних наслідків є зниження довіри громадян до державних інституцій (Докієнко та ін., 2011; Marchenko, Akimova, Akimov, 2021). Коли громадяни усвідомлюють, що корупція пронизує всі рівні влади, це призводить до втрати віри в справедливість і правосуддя, що ускладнює побудову правової держави.

Окрім того, політична нестабільність є ще одним значним наслідком корупції. Корумповані чиновники та правоохоронці можуть використовувати свої повноваження для придушення політичної опозиції, маніпулювання виборами та збереження власної влади (Клименко, 2015). Це призводить до нерівних умов для політичної конкуренції, що може викликати соціальні протести та заворушення. Корупція підриває легітимність виборних органів та державних інституцій, що створює умови для політичної нестабільності та конфліктів.

При цьому не слід забувати про маніпулювання виборчим процесом, яке є ще одним серйозним політичним наслідком корупції. Корумповані посадовці можуть використовувати

фінансові ресурси, отримані від корупційних схем, для підкупу виборців, фальсифікації результатів виборів та забезпечення переваги своїм кандидатам (Октисюк, Кризіна, 2021, с. 113–119). Це порушує принципи демократії та підриває довіру громадян до виборчого процесу, що може призвести до політичної апатії або радикалізації населення. Для глибшого розуміння корупційних загроз у правоохоронній діяльності та публічному адмініструванні України, доречно звернути увагу на рис. 1., який ілюструє основні аспекти та наслідки корупції в цих сферах. Він також наочно показує, як корупційні дії в різних галузях взаємопов'язані та впливають на економічний розвиток і політичну стабільність країни.

Підсумовуючи, можна зазначити, що корупція в правоохоронних органах та публічному адмініструванні має комплексний і далекосяжний вплив на суспільство та державу. Вона підриває довіру громадян до державних інституцій, сприяє економічним збиткам, знижує якість надання державних послуг і створює загрози для економічного розвитку (Майстренко, Акімова, Акімов, 2024). Політичні наслідки корупції включають підрив демократичних процесів і політичну нестабільність. Для ефективної боротьби з корупцією необхідні комплексні та

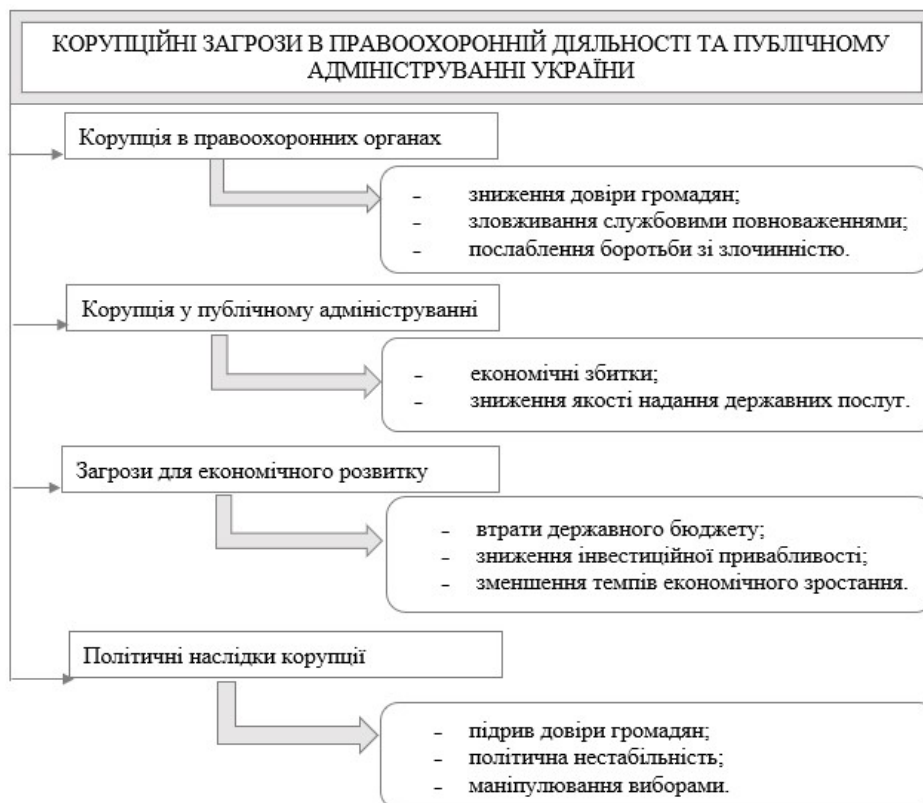


Рис. 1. Основні аспекти та наслідки корупції в правоохоронній діяльності та публічному адмініструванні України

Джерело: авторська розробка.

системні заходи, що включають як законодавчі ініціативи, так і активну участь громадянського суспільства.

Перш за все, необхідно посилити антикорупційне законодавство. Це включає прийняття нових законів і внесення змін до існуючих, що передбачають суворі покарання за корупційні дії. Забезпечення неухильного виконання цих законів стане важливим кроком у боротьбі з корупцією. Законодавчі ініціативи повинні бути спрямовані на створення ефективних механізмів виявлення і притягнення до відповідальності корумпованих посадових осіб (Шабетя, 2021, с. 238–241). Принагідно додати, що створення незалежних антикорупційних органів є важливим кроком у цій боротьбі. Такі органи повинні бути незалежними від політичного впливу та мати достатні повноваження для розслідування корупційних справ і притягнення винних до відповідальності. Запровадження незалежного контролю дозволить забезпечити об'єктивність і неупередженість у боротьбі з корупцією.

Наступним важливим кроком є підвищення прозорості та підзвітності в діяльності державних органів. Запровадження відкритих даних та електронних систем управління допоможе зменшити можливості для корупційних дій. Наприклад, використання електронних тендерних систем у сфері державних закупівель дозволить мінімізувати корупційні ризики та забезпечити рівні умови для всіх учасників (Кубаєнко, 2022, с. 122–126). Також необхідно забезпечити ефективний контроль за діяльністю правоохоронних органів. Це може включати створення

спеціальних підрозділів внутрішнього розслідування, які будуть незалежними від керівництва органів, що розслідуються. Такий підхід допоможе виявляти та запобігати корупційним діям всередині правоохоронних структур.

Не менш важливим є активна участь громадянського суспільства у боротьбі з корупцією. Громадські організації та незалежні медіа відіграють ключову роль у викритті корупційних схем і контролі за діяльністю державних органів. Створення умов для їхньої діяльності та захист прав активістів і журналістів є необхідними складовими ефективної антикорупційної стратегії (Kryshtanovych, Akimova, Shamrayeva, Кагра, Akimov, 2022). Крім того, важливо впроваджувати освітні програми, спрямовані на формування антикорупційної культури серед населення. Інформування громадян про шкідливі наслідки корупції та їхні права у разі зіткнення з корупційними проявами сприятиме підвищенню громадянської свідомості та активності.

Нарешті, слід запровадити системні реформи у державному управлінні, спрямовані на підвищення ефективності та професіоналізму державних службовців. Це включає прозорі процедури призначення на посади, регулярне навчання та підвищення кваліфікації, а також створення умов для гідної оплати праці (Баштанник, Кудрявцева, 2020, с. 17–24). Для більш детального розгляду заходів, спрямованих на боротьбу з корупцією в правоохоронних органах та публічному адмініструванні, було сформовано таблицю 1, яка містить основні рекомендації та їхні описи.

Таблиця 1

Заходи щодо подолання корупції

№	Заходи	Детальний опис
1	Посилення антикорупційного законодавства	Прийняття нових законів і внесення змін до існуючих, що передбачають суворі покарання за корупційні дії. Забезпечення неухильного виконання цих законів.
2	Створення незалежних антикорупційних органів	Органи, незалежні від політичного впливу, з повноваженнями для розслідування корупційних справ і притягнення винних до відповідальності. Забезпечення об'єктивності і неупередженості.
3	Підвищення прозорості та підзвітності	Використання відкритих даних для зменшення можливостей для корупційних дій. Використання електронних тендерних систем для мінімізації корупційних ризиків.
4	Запровадження електронних систем управління	Впровадження електронних систем управління для зменшення можливостей для корупції і забезпечення рівних умов для всіх учасників.
5	Створення спеціальних підрозділів внутрішнього розслідування	Створення підрозділів внутрішнього розслідування, незалежних від керівництва органів, що розслідуються. Допомога виявляти та запобігати корупційним діям всередині структур.
6	Активна участь громадянського суспільства	Підтримка громадських організацій та незалежних медіа у викритті корупційних схем і контролі за діяльністю державних органів. Захист прав активістів і журналістів.
7	Впровадження освітніх програм	Освітні програми для формування антикорупційної культури серед населення. Інформування про наслідки корупції та права громадян у разі зіткнення з корупцією.
8	Системні реформи у державному управлінні	Прозорі процедури призначення на посади, регулярне навчання і підвищення кваліфікації, гідна оплата праці для державних службовців.

Джерело: розробка автора.

Таким чином, боротьба з корупцією вимагає комплексного підходу та скоординованих зусиль як держави, так і громадянського суспільства. Тільки за таких умов можна забезпечити стійкий розвиток країни, підвищити рівень життя громадян та зміцнити довіру до державних інституцій. В Україні зменшення корупції сприятиме економічному зростанню, залученню інвестицій, підвищенню якості державних послуг і забезпеченню соціальної справедливості. Це створить умови для стабільного розвитку, покращення добробуту населення та побудови справедливої та правового суспільства.

Висновки та пропозиції. Корупція є однією з найсерйозніших загроз для розвитку сучасної

держави, зокрема в Україні. Вона руйнує економічну стабільність, соціальні та правові основи суспільства, знижує довіру громадян до державних інституцій та створює значні перешкоди для сталого розвитку країни. Корупція у правоохоронних органах та публічному адмініструванні призводить до нераціонального використання ресурсів, знижує ефективність надання державних послуг та сприяє політичній нестабільності. Комплексний підхід до боротьби з корупцією, включаючи посилення законодавства, підвищення прозорості та активну участь громадянського суспільства, є необхідним для забезпечення економічного зростання, зміцнення довіри до державних інституцій та сталого розвитку країни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Акімов О. О. Інноваційні підходи до забезпечення ефективної антикорупційної політики в контексті сучасних викликів державного управління / О. О. Акімов, К. М. Майстренко, Л. М. Акімова. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. № 1. С. 20–25. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.1.3>.
2. Акімова Л. М. Система антикорупційних заходів у контексті підвищення ефективності правоохоронної діяльності та протидії колабораціонізму в державному управлінні. Л. М. Акімова, О. О. Акімов, К. М. Майстренко. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2024. №1. С. 10–16. <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-1-2>
3. Баштанник В., Кудрявцева М. Реформа децентралізації як сучасний концепт державотворення. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. № 2 (42). С. 17–24. URL: <https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/public/article/view/178/154>.
4. Кубаєнко А. В. Сучасні підходи до модернізації правоохоронної системи в умовах цифрової трансформації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. № 56. 2022. С. 122–126. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/dec/32587/231576maket6-319-325.pdf>.
5. Кузьмінський О. Модернізація діяльності правоохоронних органів України в сучасних умовах. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. Вип. № 4 (40), 2023. С. 317–323. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/dec/32587/231576maket6-319-325.pdf>.
6. Октисюк Ж. С., Кризина Н. П. Запобігання корупції на державній службі: сучасний стан та проблеми. *Інвестиції: практика та досвід*. Вип. № 8. 2021. С. 113–119. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2021/20.pdf.
7. Терехов В. Ю. Діяльність правоохоронних органів України під час війни. *Право та державне управління*. Вип. № 3. 2022. С. 352–357. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2022/54.pdf.
8. Ховпун О. С., Часова Т. О., Ковтун О. А. Вплив корупційних злочинів на економічну безпеку держави. *Юридичний науковий електронний журнал*. Вип. № 6. 2023. С. 570–572. URL: http://lsej.org.ua/6_2023/131.pdf.
9. Шабета С. А. Сучасний стан та перспективи розвитку нормативно-правового та організаційного забезпечення правоохоронної діяльності у сфері безпеки держави. *Юридичний науковий електронний журнал*. Вип. № 7. 2021. С. 238–241. URL: http://lsej.org.ua/7_2021/61.pdf.
10. Бобровська О., Лисачок А., Кравченко Т., Акімова Л., Акімов О. Сучасний стан інвестиційної безпеки України в умовах Covid-19 та її вплив на фінансово-економічну ситуацію держави. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2021, 1(36), 233–242. <https://doi.org/10.18371/fcapter.v1i36.227770>.
11. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник. / Л. Докієнко та ін. Київ : Академвидав, 2011. 408 с.
12. Клименко В. Фінансовий ринок : навчальний посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 358 с.
13. Майстренко К. М. Роль правоохоронних органів у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом: від практики до вдосконалення державного управління / К. М. Майстренко, Л. М. Акімова, О. О. Акімов. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2024. Т. 35(74), № 1. С. 117–122. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.1/20>.
14. Kryshtanovych M., Akimova L., Shamrayeva V., Karpa M., Akimov O. Problems of European integration in the construction of EU security policy in the context of counter-terrorism. *International Journal of Safety and Security Engineering*. 2022. Vol. 12, No. 4. pp. 501–506. <https://doi.org/10.18280/ijss.120411>.
15. Marchenko A., Akimova L., Akimov O. The current state of ensuring the effectiveness of coordination of anticorruption reform. *Alta: Journal of interdisciplinary research*, 2021. Vol. 11, Issue 2, Special issue XX, 78–83.

REFERENCES:

1. Akimov, O. (2024). Innovatsiini pidkhody do zabezpechennia efektyvnoi antykoruptsiinoi polityky v konteksti suchasnykh vyklykiv derzhavnoho upravlinnia [Innovative approaches to ensuring effective anti-corruption policy in the context of modern public administration challenges]. *Dniprovskiyi naukovyi chasopys publichnoho upravlinnia, psykholohii, prava – Dnipro scientific journal of public administration, psychology, law*, 1, 20–25. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.1.3> [in Ukrainian].
2. Akimova, L. (2024). Systema antykoruptsiinykh zakhodiv v konteksti pidvyschennia efektyvnosti pravookhoronnoi diialnosti ta protydii kolaboratsionizmu v derzhavnomu upravlinni [The system of anti-corruption measures in the context of improving the efficiency of law enforcement activities and combating collaboration in public administration]. *Publichne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia – Public Administration and Local Government*, 1, 10–16, doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-1-2> [in Ukrainian].
3. Bashtannyk, V., & Kudriavtseva, M. (2020). Reforma detsentralizatsii yak suchasnyi kontsept derzhavotvorennya [Decentralization reform as a modern concept of state formation]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia*. 2 (42). pp. 17–24. Retrieved from: <https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/public/article/view/178/154> [in Ukrainian].
4. Kubaienko, A. V. (2022). Suchasni pidkhody do modernizatsii pravookhoronnoi systemy v umovakh tsyfrovoyi transformatsii [Modern approaches to the modernization of the law enforcement system in the conditions of digital transformation]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Yurysprudentsiia*. № 56. pp. 122–126. Retrieved from: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/dec/32587/231576maket6-319-325.pdf> [in Ukrainian].
5. Kuzminskiy, O. (2023). Modernizatsiia diialnosti pravookhoronnykh orhaniv Ukrainy v suchasnykh umovakh [Modernization of law enforcement agencies of Ukraine in modern conditions]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika". Seriya: "Iurydychni nauky"*. № 4 (40), pp. 317–323. Retrieved from: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/dec/32587/231576maket6-319-325.pdf> [in Ukrainian].
6. Oktysiuk, Zh. S., & Kryzyna, N. P. (2021). Zapobihannia koruptsii na derzhavni sluzhbi: suchasnyi stan ta problem [Prevention of corruption in the public service: current state and problems]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 8. pp. 113–119. Retrieved from: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2021/20.pdf [in Ukrainian].
7. Terekhov, V. Yu. (2022). Diialnist pravookhoronnykh orhaniv Ukrainy pid chas viiny [Activities of law enforcement agencies of Ukraine during the war]. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*. 3. pp. 352–357. Retrieved from: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2022/54.pdf [in Ukrainian].
8. Khovpun, O. S., Chasova, T. O., & Kovtun, O. A. (2023). Vplyv koruptsiinykh zlochyniv na ekonomichnu bezpeku derzhavy [The influence of corruption crimes on the economic security of the state]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 6. pp. 570–572. Retrieved from: http://lsej.org.ua/6_2023/131.pdf [in Ukrainian].
9. Shabetia, S. A. (2021). Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku normatyvno-pravovoho ta orhanizatsiinoho zabezpechennia pravookhoronnoi diialnosti u sferi bezpeky derzhavy [The current state and prospects for the development of regulatory and organizational support for law enforcement activities in the sphere of state security]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 7. pp. 238–241. Retrieved from: http://lsej.org.ua/7_2021/61.pdf [in Ukrainian].
10. Bobrovska, O., Lysachok, A., Kravchenko, T., Akimova, L., & Akimov, O. (2021). The current state of investment security in Ukraine in the context of covid-19 and its impact on the financial and economic situation of the state. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(36), 233–242. <https://doi.org/10.18371/fcaptive.v1i36.227770> [in English].
11. Dokienko, L.M., Klymenko, V.V., & Akimova, L. M. (2011). Investytsiinyi menedzhment: navchalnyi posibnyk [Investment management: training. Guide]. Akademvydav, Kyiv, Ukraine [in Ukrainian].
12. Klymenko, V.V., Akimova, L.M., & Dokienko, L.M. (2015). Finansovyy rynek [Financial Market]. Center for Educational Literature, Kyiv, Ukraine [in Ukrainian].
13. Maistrenko, K. M. (2024). Rol pravookhoronnykh orhaniv u borotbi z koruptsiieiu ta kolaboratsionizmom: vid praktyky do vdoskonalennia derzhavnoho upravlinnia [The role of law enforcement agencies in the fight against corruption and collaborationism: from practice to the improvement of public administration]. K. M. Maistrenko, L. M. Akimova, O. O. Akimov. *Scientific notes of V. I. Vernadsky TNU. Series: Public management and administration*. Vol. 35(74), No. 1. P. 117–122. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.1/20> [in Ukrainian].
14. Kryshtanovych, M., Akimova, L., Shamrayeva, V., Karpa, M., & Akimov, O. (2022). Problems of European integration in the construction of EU security policy in the context of counter-terrorism. *International Journal of Safety and Security Engineering*. Vol. 12, No. 4. pp. 501–506. <https://doi.org/10.18280/ijss.120411> [in English].
15. Marchenko, A., Akimova, L., & Akimov, O. (2021). The current state of ensuring the effectiveness of coordination of anticorruption reform. *Alta: Journal of interdisciplinary research*, Vol. 11, Issue 2, Special issue XX, 78–83 [in English].